TJÄNSTESKRIVELSE

Barn- och utbildningsnämnden

FÖRVALTNINGEN FÖR UTBILDNING, KOST, KULTUR OCH FRITID 2021-08-11

Vår referens: Natalie Månsson
Direkttel: 040 - 641 13 50
E-post: Natalie.Mansson@lomma.se
Diarienr: BUN/2021:196
Er referens:

Rapport: Utvärdering - Särskild undervisningsgrupp

Inledning

Kommungemensam särskild undervisningsgrupp (SU – grupp) startade höstterminen 2019 i Karstorpsområdet. Förvaltningen för utbildning, kost, kultur och fritid har utvärderat en del av undervisningsgruppens arbete.

I föreliggande rapport presenteras aktuell verksamhet, redovisas och analyseras genomförda utvärderingar. I rapporten visas också en bedömning av elevernas kunskapsutveckling samt verksamhetens utvecklingsområden.

Bakgrund

Om det finns särskilda skäl för en elev i grundskolan innebär detta att särskilt stöd ska ges enskilt eller i en annan undervisningsgrupp (särskild undervisningsgrupp) än den som eleven normalt hör till (3 kap. 11 § skollagen). Kommungemensam särskild undervisningsgrupp (SU – grupp) startade höstterminen 2019 i Karstorpsområdet. Verksamheten har en budget på 6,7 milj. Finansieringen sker, i huvudsak, med resurser från statsbidraget ”Likvärdig skola”.

Verksamheten tar emot elever från kommunens grundskolor. I undervisningsgruppen finns elever som har haft problem under sin utbildning och där man i de ordinarie grundskolorna inte kunnat tillgodose elevernas behov av anpassningar och stöd. Många av undervisningsgruppens elever har diagnoser inom autismspektrum och/eller ADHD. Flera elever har också svårigheter i socialt samspel eller emotionella svårigheter. Några elever har tidigare varit placerade på externa resursskolor utanför kommunen. När SU-gruppen startade fick eleverna istället sin utbildning i undervisningsgruppen. Några av eleverna har varit helt frånvarande från skolan i långa perioder.

Eleverna är inskrivna i den skola där de initialt fått sin placering (hemskola). Detta möjliggör att eleverna på sikt kan återgå, helt eller delvis, till sin hemskola och där genomföra sin utbildning. Två elever har sedan 2019 kunnat återgå till hemskolan och ytterligare två elever är aktuella för återgång.

SU-gruppen har höstterminen 2021 16 elever, samtliga är pojkar i årskurserna 2 - 9. I SU-gruppen arbetar åtta pedagoger. Fem lärare med olika ämnesbehörigheter, en specialpedagog och två fritidspedagoger. SU-gruppen har också tillgång till skolpsykolog och kurator.

Samverkan sker med vårdnadshavare, elevernas hemskolor och externa aktörer såsom barn- och ungdomspsykiatrin (BUP), habiliteringen (HAB) samt socialtjänsten.

Utvärdering

Nedan redovisas de utvärderingar som genomförts i verksamheten. Syftet med utvärderingarna är att:

- Utvärdera hur vårdnadshavare upplever sitt barns skolgång i SU-gruppen.
- Utvärdera elevernas upplevelse av utbildningen.
- Utvärdera hur rektorerna upplever resultatet av aktuella elevplaceringar.
- Utvärdera vilken effekt SU-gruppen haft?
- Ge feedback och input till SU-gruppens interna utvecklings- och kvalitetsarbete.

Utvärderingarna har genomförts med enkäter. Enkäterna har riktas mot samtliga vårdnadshavare som har eller har haft sitt barn placerade i SU-gruppen, rektorer som har eller har haft elever placerade i SU-gruppen elever och medarbetare i SU-gruppen.

Resultat

Vårdnadshavare - Nedan redovisas resultaten av genomförd utvärdering.

Fråga: Hur nöjd är du med det arbete SU-gruppen gjort för ditt barn (skala 1 - 5)?

Skala	1	2	3	4	5
Andel svar i procent	0	4	8	26	60

Fråga: Kan du se en positiv utveckling hos ditt barn (skala 1 - 5)?

Skala	1	2	3	4	5
Andel svar i procent	0	4	17	34	44

Fråga: Har placeringen i SU-gruppen gjort skillnad för ditt barn?

- “Placeringen har varit helt avgörande för mitt barns framsteg/utveckling, då hemskolan inte kunde tillgodose de behov av stöd som mitt barn hade. Barnet hamnade i kläm på hemskolan och stödet blev kraftigt försämrat. Storleken på klassen och den kompetens som lärarna på SU-gruppen, samt deras förståelse för barnets behov har varit avgörande för lärandet.”

- “Vårt barn fick en helt fungerande skolgång under läsåret i SU-gruppen. Han växte mycket och kom ikapp både kunskapsmässigt och med mycket bättre självförtroende och motivation. Han har därefter klarat av att återgå till vanlig klass på en annan högstadieskola. Det har skett en fantastisk utveckling och det har inneburit ett otroligt stöd för hela familjen. Det har möjliggjort att vi efter flera års kämpande på olika sätt återfått en välmående familj.”

- “Från att vara hemmasittare i stort sett flera år till att gå till skolan varje dag är det ett enormt framsteg. Hade de inte varit för personalen SU-gruppen tror jag han hade varit hemmasittare än.”

- “Tryggheten har gjort otroligt mycket och är i hans fall helt avgörande för all typ av inlärning. Han har också jobbat med en del personliga utmaningar som kanske inte är 100% kopplade till själva läroplanen.”

- “Vårt barn har stort behov av vuxenstöd och hade aldrig klarat att ens närvara på högstadiet så som det ser ut på kommunens vanliga skolor.”

- “Större trygghet, vilket lett till bättre ork, ökande motivation att gå till skolan och större intresse för skolarbetet”.

Fråga: Hur upplever vårdnadshavare samarbetet och delaktigheten med elevens hemskola?
- “Näst intill obefintligt”.
- “Fantastiskt samarbete med rektorn! Annars har vi ingen kontakt med hans hemklass eller lärare”.
- “Låg delaktighet, men vi har heller inte efterfrågat en delaktighet.”
- “Väldigt låg”.
- “Det har varit med stort engagemang och tillmötesgående.”

Rektorer - Nedan redovisas resultaten av genomförd utvärdering.

Fråga: Hur nöjd är du med det arbete SU-gruppen gjort för aktuell elev/elever (skala 1 – 5)?

Skala	1	2	3	4	5
Andel svar i procent	0	0	25	25	50

Fråga: Kan du se en positiv utveckling hos aktuell elev/elever (skala 1 – 5)?

Skala	1	2	3	4	5
Andel svar i procent	0	14	0	43	43

Fråga: Hur upplever rektorerna samarbete, insyn och delaktighet kring eleven?

- “Samarbetet har fungerat väl gällande båda våra elever. Hemskolan har tillräcklig insyn”
- “Jag anser att vi har ett bra samarbete.”
- “Vi har de flesta mötena ihop med vårdnadshavarna, om inte så får jag information via lärarna i SU-gruppen i efterhand.
- “Kommunikation och återkoppling kring eleverna sker regelbundet med lärarna i SU - gruppen.”
- “Samarbetet har funkat bra. Regelbundna möten och kontakt vid behov.”
- “Vi hade önskat mer återkoppling och delaktighet.”

Fråga: Har placeringen av din elev inneburit några organisatoriska vinster för hemskolan?

- “Konstgjord andning utbytt mot långsiktighet och anpassningar som inte var möjliga på hemskolan.”
- “Vi har kunnat flytta en resurspedagog till vår studieverkstad där fler elever kan få stöd”
- “Vår (hemskolans) stödpersonal/resurspersonal får mer tid att arbeta med våra övriga elever i behov av stöd.”

- "Ökat utrymme att reflektera över hur vi bör/kan/ska bemöta eleven som är placerad (övriga elever på skolan med liknande stödbehov)."

Eleverna- Nedan redovisas resultaten av genomförd utvärdering.

Fråga:
- Hur trivs du i din klass? 3,13.
- Har du någon kompis att vara med på din skola? 2,48
- Hur trygg känner du dig på din skola? 3,25
- Får du hjälp och stöd från lärarna för att nå dina mål? 3,13
- Kan du koncentrera dig på lektionerna och arbeta med skolarbete? 3,15

Personal - Nedan redovisas resultaten av genomförd utvärdering.

Fråga: Engagemang: (värde som sammanfattar hela enkäten)

Totalt: 4.3 (Jämförelsevärde: 3.8)

De segment som fick högst skattning:

- Relation till kollegor
  4,6 (Jämförelsevärde 4.1)

- Meningsfullhet och delaktighet
  4,6 (Jämförelsevärde 4.2)

- Hållbart medarbetarengagemang (HME)
  4,4 (Jämförelsevärde 4.1)

Analys

Vårdnadshavare - Resultaten av genomförd utvärdering
Vårdnadshavarna är i hög grad nöjda med sitt barns utveckling och upplever att placeringen gjort stor skillnad för barnet på flera olika sätt.

På frågan om det har det inneburit några svårigheter med placeringen tar fyra av föräldrarna upp den sociala aspekten om att det är svårt att få en kompis och att det endast är pojkar placerade på skolan. Detta är något som också framkommit tidigare.

Rektorer - Resultaten av genomförd utvärdering
Placeringarna av dessa elever har inneburit organisatoriska vinster på hemskolorna genom att man till exempel kan nyttja specialpedagogiska resurser till andra elever som har behov av stöd. Elever som tidigare genomfört utbildning på externa resursskolor har fått utbildning inom Lomma kommun. Elever som har haft en problematisk skolfrånvaro under långa perioder har nu en mer frekvent närvaro i utbildningen.

Elever - Resultaten av genomförd utvärdering
Eleverna är trygga och upplever studiero. Några av eleverna har inte något socialt utbyte med andra elever. Många av de äldre eleverna är autistiska och introverta, de har svårt att socialisera eller upplevs inte vilja söka kontakt. Bland de yngre eleverna har det varit precis tvärtom. Där är det kompisarna som blivit en drivkraft och motivator till att komma till skolan och en drivkraft till lärande.

Medarbetare - Resultaten av genomförd utvärdering
Medarbetarna i SU-gruppen trivs och känner delaktighet och meningsfullhet med sitt arbete. De trivs med varandra och med sin chef. Personalomsättningen är obefintlig när det gäller de fasta tjänsterna. En låg personalomsättning är värdefull för undervisningsgruppens verksamhet. Detta möjliggör att de relationer som byggts upp med elever, vårdnadshavare, rektorer samt inom personalgruppen kan fortsätta utvecklas. Gemensamt förhållningssätt, strukturer och rutiner kan också fortgå, vilket i allra högsta grad gynnar våra elever och deras fortsatta utveckling.

Kunskapsutveckling
En generell bedömning är att samtliga elever har en progression i sin kunskapsutveckling. Denna utveckling går inte alltid att mäta i form av betyg eller meritvärden. Den syns däremot i ökad närvaro, ökad kommunikation, ökad motivation till lärande, färre aggressionsutbrott, färre rymningar, mer interaktion, mer energi och mer glädje. På sikt är verksamhetens ambition att kunna presentera data som visar ökad behörighet, högre meritvärden, och fler godkända ämnen.

Utvecklingsområden
Undervisningsgruppen kommer att fortsätta med det arbete som varit framgångsrikt och lett till att verksamheten fått goda resultat i genomförda utvärderingar. Medvetet relationsarbete, lågaffektivt bemötande, trygghetsskapande rutiner med tydlig struktur och hög förutsägbarhet har fallit väl ut.

Undervisningsgruppen kommer utifrån de utvärderingar som är gjorda även att arbeta mer gruppstärkande och hälsofrämjande med eleverna för att främja välmående, socialt utbyte och social träning. Verksamheten kommer också arbeta vidare med att utveckla samarbetet med hemskolorna eftersom vårdnadshavare samt någon rektor har olika upplevelser av samarbetet mellan SU-gruppen och hemskolan.

Många av undervisningsgruppens elever har svårigheter med psykisk ohälsa och verksamheten behöver därför jobba extra med helheten kring eleverna. Hälsa och lärande hänger ihop och påverkar varandra. Att må bra är en förutsättning för att kunna tillgodogöra sig lärande.

Socialtjänsten är en partner i arbetet med verksamhetens elever. Strukturer och former för samverkan behöver utvecklas tillsammans med socialtjänsten.